

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Samenvatting

Aanvullend Natura 2000-beheerplan Eems-Dollard

Water. Wegen. Werken. Rijkswaterstaat.

De Eems-Dollard

De Eems-Dollard ligt in de oostelijke Nederlandse Waddenzee en vormt de verbinding tussen de Eems en de Noordzee. Het gebied ligt op de grens met Duitsland en is een van de twee enige overgebleven natuurlijke estuaria in Nederland. In een estuarium komen zout en zoet water bij elkaar aan het einde van een rivier. Het getij heeft invloed op het gebied.

Waarom een aanvullend beheerplan voor de Eems-Dollard?

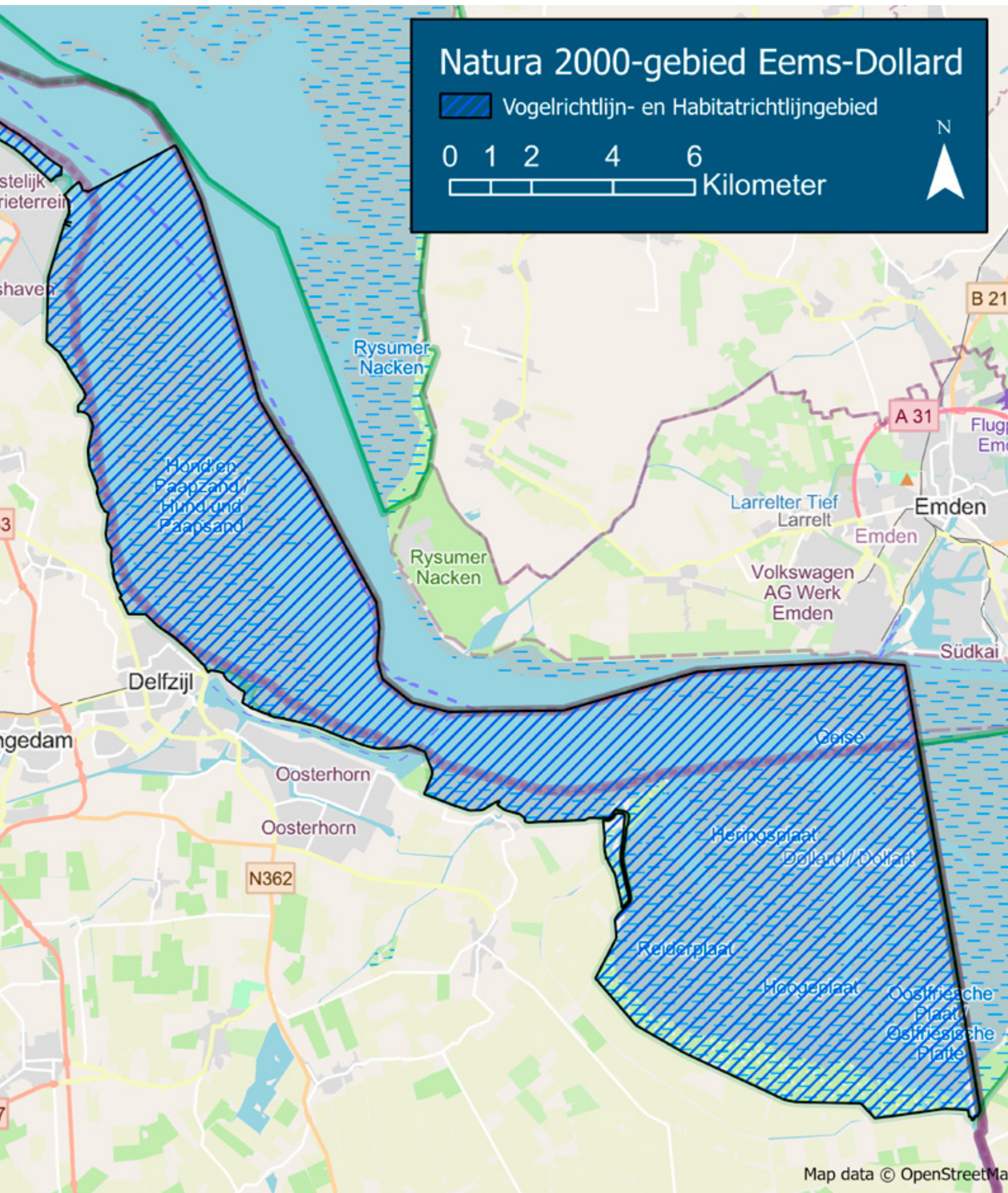
De Eems-Dollard is onderdeel van het beheerplan Natura 2000 voor de Waddenzee (2016 - 2028). In eerste instantie was de Eems-Dollard alleen aangewezen als vogelrichtlijngebied. Later, in 2017, heeft de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat de Eems-Dollard ook aangewezen als habitatrichtlijngebied. Hiervoor is een aanvullend beheerplan geschreven, dat tussen 20 december 2023 en 30 januari 2024 ter inzage ligt.

Samenwerking

Het aanvullende beheerplan Natura 2000 voor de Eems-Dollard is afgestemd met de Ministeries van LNV en I&W, en met de provincie Groningen. Daarnaast zijn vele belanghebbenden betrokken bij de totstandkoming van het beheerplan. De bijdragen van de betrokkenen zijn van grote waarde gebleken voor zowel de inhoud van het plan als voor het draagvlak voor de te nemen maatregelen en toezicht. Zo werken we samen aan het verbeteren van de kwaliteit van het estuarium.

Nieuw beheerplan Natura 2000 Waddenzee

Het huidige beheerplan Waddenzee is onlangs geëvalueerd. Hier was voor de Eems-Dollard alleen de vogelrichtlijn van toepassing. Dit aanvullende beheerplan voor de Eems-Dollard beschrijft alleen de habitatrichtlijn en daarmee het leefgebied estuarium. Bij de opstelling van het nieuwe beheerplan voor de Waddenzee wordt alles samengevoegd tot één beheerplan.

Eems-Dollard, een uniek estuarium

Het gaat op dit moment niet goed met het estuarium. Door menselijke ingrepen heeft het water te weinig ruimte om natuurlijk te bewegen. In een gezond estuarium verlopen de overgangen van rivier naar zee geleidelijk en is de waterkwaliteit goed. Een van de grootste uitdagingen voor dit gebied is het troebele water. Zwevend slib zorgt voor minder zonlicht in het water. Planten en dieren die in het water leven hebben hier last van.

Maatregelen troebelheid

We onderzoeken de beste manieren om dit estuarium gezonder te maken en de troebelheid te verminderen.

Verbetering van de overgangen tussen land en water creëert meer natuurlijk leefgebied. Ook doen we onderzoek naar slimme manieren om troebelheid door baggeren te verminderen.

Wat is nodig voor het estuarium?

De doelstelling voor het Eems-Dollard estuarium is het behouden van het oppervlak en verbetering van de kwaliteit. Daarom zijn we terughoudend in nieuwe projecten die ruimte van het estuarium innemen.

Fotografie
Rob Poelenjee

Fotografie
Bocht van Watum

Eems-Dollard, het leefgebied

Wanneer zoet rivierwater en zout zeewater zich mengen, ontstaat een gebied met unieke kenmerken. Verschillende dieren, zoals zeezoogdieren, vissen en vogels vinden hier hun voedsel, rustplek en thuis.

De Eems-Dollard bestaat uit geulen en ondiepe delen die kunnen droogvallen bij laagwater. Langs de dijken liggen ook kwelders. Dit zijn stukken land die soms overstromen bij hoogwater. Daar groeien planten die tegen zout kunnen. In de bodem wonen ook allemaal dieren zoals wormen en schelpdieren. Dit is belangrijk voedsel voor vogels.

Binnen de Eems-Dollard zijn dus verschillende leefgebieden. Dit maakt dat er veel verschillende soorten planten en dieren kunnen leven.

In het beheerplan Waddenzee zijn de kwelders en vogelsoorten al opgenomen. Dit aanvullende beheerplan beschrijft daarom de dieren die specifiek zijn aangewezen voor dit Natura 2000-gebied.

Voor vissen

Door de verbinding van de rivier met de zee, is de Eems-Dollard een belangrijk leefgebied voor trekvis. Soorten als de zeeprík, fint en rivierprík zwemmen rond in het estuarium. Zij trekken van gebieden waar zij eten, naar

gebieden waar zij eitjes leggen en opgroeien. Dit kan niet altijd, door hindernissen, zoals dammen, waar de vissen niet doorheen kunnen. Om een beter beeld te krijgen van hoe het gaat met deze vissen en of maatregelen effect hebben, gaan we verschillende onderzoeken doen.

Voor zeezoogdieren

In de Eems-Dollard heeft ook de gewone zeehond plekken waar zij rusten en pups krijgen. We zien tegenwoordig zelfs de bruinvis weer in het gebied. Het is erg belangrijk dat mensen deze dieren zo min mogelijk verstoren. Geluid, van bijvoorbeeld schepen en toeristen, kan zorgen voor minder rust. Daarnaast wordt onderzoek opgezet om meer te leren over de aanwezigheid van de bruinvis.

Doelstellingen in dit gebied

Voor de trekvis en gewone zeehond is de doelstelling het behoud van zowel de omvang en kwaliteit van hun leefgebied voor uitbreiding van de populatie van deze soorten. Voor de bruinvis is de doelstelling het behoud van omvang en kwaliteit van het leefgebied en populatie in het leefgebied.

Zeeprík Foto: Ingrid Tulp

Gewone zeehondpups

Eems-Dollard, economische activiteiten

Door haar gunstige ligging, is het estuarium ook belangrijk voor scheepvaart, industrie en recreatie. De Eems-Dollard ligt ook op de grens met Duitsland, dus zowel de Duitse als de Nederlandse activiteiten hebben invloed op het gebied. Daarom is veel afstemming nodig.

De mens heeft een grote invloed op het gebied. Daarom moeten we zorg dragen voor de bescherming van de natuur. We zoeken naar een balans tussen menselijke activiteiten en bescherming van de natuur. Activiteiten kunnen vaak wel plaatsvinden, maar onder voorwaarden.

Samenwerking in de Eems-Dollard

Activiteiten die plaats vinden aan de Duitse kant van het estuarium, kunnen ook van invloed zijn op het Nederlandse Natura 2000-gebied. Daarom worden onderwerpen zoals scheepvaart en baggerwerkzaamheden goed besproken in samenwerking met Duitsland.

Versillende initiatieven zijn in de afgelopen jaren al gestart om de kwaliteit van de Eems Dollard te verbeteren. Voorbeelden hiervan zijn projecten uit het Programma Eems-Dollard 2050, Programmatische Aanpak Grote Wateren, Natura 2000-beheerplannen Waddenzee en Drentsche Aa, Kaderrichtlijn Water, waterschappen, terreinbeheerders en initiatieven vanuit Duitsland. Maar om de natuurdoelstellingen voor het estuarium te behalen, blijven aanvullende maatregelen nodig. Die zijn beschreven in dit aanvullende beheerplan.

Fotografie
ED2050 / Artemisia Photography

Fotografie

ED2050 / Artemisia Photography

Inspraakprocedure

U kunt reageren op het ontwerp-beheerplan

Van 20 december 2023 tot en met 30 januari 2024 ligt het beheerplan Natura 2000 Eems-Dollard ter inzage. Dit is aangekondigd in de Staatscourant en in regionale dag- en weekbladen. Op www.platformparticipatie.nl kunt u het ontwerp-beheerplan lezen.

U kunt de fysieke rapporten inzien op de volgende locaties:

Rijkswaterstaat Noord Nederland
Zuidersingel 3, Leeuwarden
Telefoonnummer: 088 - 797 44 00

Provincie Groningen
Sint Jansstraat 4, Groningen
Telefoonnummer: 050 - 316 49 11

Gemeente Eemsdelta
Wilhelminaweg 14, Appingedam
Telefoonnummer: 14 0596

Gemeente Het Hogeland
Hoofdstraat W 70, Winsum (GR)
Telefoonnummer: 088 - 345 88 88

Gemeente Oldambt
Johan Modastraat 6, Winschoten
Telefoonnummer: 0597 - 48 20 00

Neem vooraf telefonisch contact op met de locatie in verband met de openingstijden. Tijdens de kerstvakantie kunnen de openingstijden anders zijn.

Hoe kan ik reageren?

Online

Op www.platformparticipatie.nl/eemsdollard kunt u het ontwerp-beheerplan lezen. Hier kunt u ook reageren via het zienswijzenformulier op de projectpagina.

Schriftelijk

U kunt ook een brief schrijven en deze sturen naar:
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Directie Participatie
o.v.v. Supplement beheerplan Eems-Dollard
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Mondeling

Wilt u uw zienswijze mondeling geven? Dan kunt u een afspraak maken via de directie Participatie van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, telefoon (070) 456 96 07. U wordt dan teruggebeld door een notulist, die uw zienswijze zal noteren.

U ontvangt een bevestiging van uw reactie.

Wat gebeurt er met mijn reactie?

De projectorganisatie neemt reacties die binnenkomen, zoveel als mogelijk, mee in de uitwerking van het definitieve beheerplan Natura 2000 Eems-Dollard. Via de zogenoemde Nota van Antwoord krijgt u een terugkoppeling hoe uw reactie is verwerkt of een uitleg als deze niet verwerkt kon worden.

Dit is een uitgave van

Rijkswaterstaat

www.rijkswaterstaat.nl
0800 - 8002

december 2023 | PPO1223ZB195